

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudkyň Mgr. Lenky Oulíkové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **Ing. M. K.**, zast. Mgr. Jakubem Hajdučíkem, advokátem se sídlem Sluneční náměstí 2588/14, Praha 5, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Jihočeský kraj**, se sídlem Mánesova 180/3a, České Budějovice, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2021, č. j. 671294/21/2211-50523-305320, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 3. 2022, č. j. 51 Af 9/2021-22,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 9. 3. 2022, č. j. 51 Af 9/2021-22, **se ruší**.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2021, č. j. 671294/21/2211-50523-305320, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** uhradit žalobci k rukám jeho zástupce, advokáta Mgr. Jakuba Hajdučíka, náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši 20 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) ze dne 9. 3. 2022, č. j. 51 Af 9/2021-22 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2021, č. j. 671294/21/2211-50523-305320 (dále jen „napadené rozhodnutí“).

[2] Napadeným rozhodnutím žalovaný podle § 159 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), zamítl námitku žalobce proti úkonu správce daně při placení daní spočívajícímu v nekonání správce daně ve vztahu k úroku z prodlení evidovanému na osobním daňovém účtu žalobce na základě dodatečných platebních výměrů žalovaného ze dne 5. 3. 2018, kterým byla žalobci doměřena daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) a sdělena výše penále za období listopad a prosinec 2013, květen, červenec, srpen, září až prosinec 2014, únor až říjen 2015 a prosinec 2015. Žalobce podal proti dodatečným platebním výměrům odvolání, které Odvolací finanční ředitelství (dále jen „OFŘ“) rozhodnutím ze dne 28. 1. 2019, č. j. 2377/19/5300-21441-712599 (dále jen „rozhodnutí o odvolání“), zamítlo a dodatečné platební výměry potvrdilo. Krajský soud rozsudkem ze dne 29. 6. 2020 č. j. 51 Af 3/2019-44 (dále jen „zrušující rozsudek“), rozhodnutí o odvolání zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalobce namítal, že úroky z prodlení za výše označená zdaňovací období na dani z přidané hodnoty na osobním daňovém účtu měl žalovaný odevidovat a zaplacené částky evidovat jako přeplatek.

[3] Žalovaný neshledal námitku důvodnou. Uvedl, že po vydání zrušujícího rozsudku krajského soudu dodatečné platební výměry sice pozbyly právní moci, z hlediska zásady presumpce správnosti aktů však zůstaly zákonnými a správnými. Úrok z prodlení vzniká automaticky ze zákona, správce daně ho nevyměřuje, ale deklaruje k určitému datu jeho výši. Podle žalovaného se úrok z prodlení váže na dodatečné platební výměry, které nebyly zrušeny, nikoli na rozhodnutí odvolacího orgánu.

[4] Krajský soud v napadeném rozsudku konstatoval, že žalobci byla dodatečnými platebními výměry stanovena daň, což trvalo i poté, kdy pozbyly právní moci v důsledku zrušení rozhodnutí o odvolání krajským soudem. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 21. 4. 2021, č. j. 4 Afs 310/2020-43 (dále jen „rozsudek č. j. 4 Afs 310/2020-43“). Poukaz žalobce na rozsudky NSS ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 Afs 398/2017-33 (dále jen „rozsudek č. j. 6 Afs 398/2017-33“), a ze dne 17. 2. 2021, č. j. 6 Afs 214/2020-54, nepovažoval krajský soud za přílehlavý, neboť se týkaly odlišných situací. Ke zrušení rozhodnutí o stanovení daně by došlo pouze v případě, že by v dalším řízení byly dodatečné platební výměry zrušeny a řízení bylo zastaveno. Z tohoto důvodu nepřisvědčil argumentaci žalobce, že pokud je daň splatná až rozhodnutím o odvolání, zrušením rozhodnutí o odvolání vznikne přeplatek. I po zrušení rozhodnutí OFŘ byly platební výměry stanovující daň, kterou žalobce v průběhu odvolacího řízení uhradil, nadále v platnosti a přeplatek na dani proto nevznikl. Vratitelný přeplatek na dani ve smyslu § 254 odst. 4 daňového řádu by vznikl až okamžikem, kdy by s definitivní platností došlo k „odklizení“ dodatečných platebních výměrů. Potvrdil názor žalovaného, že úrok z prodlení, který vzniká automaticky ze zákona, je deklarován správcem daně a jeho výše je evidována na osobním daňovém účtu daňového subjektu. Dle krajského soudu žalobce v žalobních námitkách nevzal na zřetel zásadní skutečnost, že dodatečné platební výměry zůstaly platné. Ve smyslu § 143 odst. 5 daňového řádu je doměřená daň splatná v náhradní lhůtě splatnosti, což však nemá vliv na vznik úroku z prodlení. Žalovaný proto správně námitku žalobce zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

pokračování

II.1. Kasační stížnost

[5] Žalobce namítá, že je nutné předně posoudit, zda má úrok z prodlení podle § 252 daňového řádu sankční složku, která by byla pod ochranou čl. 40 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 6 a 7 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Pak by bylo třeba v případě zrušení rozhodnutí o odvolání, které přeneseně řečeno představuje rozhodnutí o vině, aplikovat čl. 40 odst. 2 Listiny a presumpci nevinoty. Pokud je zrušeno rozhodnutí o vině, nemůže na jednotlivce dopadat rozhodnutí o uložení trestu. Obsáhle argumentuje, že úrok z prodlení je finančním postihem se smíšenou povahou. Zahrnuje odškodnění státu za nemožnost nakládat s finančními prostředky a sankci za nezaplacení daně coby následek nesprávného tvrzení daně. Sankční složka dle názoru žalobce výrazně převyšuje složku reparační. Z toho dovozuje, že po zrušení rozhodnutí o odvolání nemůže dále existovat úrok z prodlení, neboť dominantně představuje trest ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny a čl. 6 a 7 Úmluvy.

[6] Žalobce též namítá, že pokud daňové penále podle § 251 daňového řádu a úrok z prodlení podle § 252 daňového řádu mají trestní charakter, zakládá později uložená sankce překážku dvojího trestání. Dovozuje, že byl za totéž pochybení – domnělé nesprávné tvrzení DPH – potrestán dvakrát, daňovým penále, které mu bylo uloženo dodatečnými platebními výměry žalovaného ze dne 5. 3. 2018, a úroky z prodlení, které byly potvrzeny napadeným rozhodnutím, což je porušením zásady *ne bis in idem*. Jelikož je dvojí postih podle čl. 40 odst. 5 Listiny a čl. 50 Listiny základních práv Evropské unie vyloučen, jsou napadené rozhodnutí, jakož i jemu předcházející platební výměry na úroky z prodlení, nezákonné.

[7] Žalobce dále namítá, že se krajský soud neřídil rozsudkem č. j. 6 Afs 398/2017-33, podle nějž *„úrok z prodlení se sice stává splatným přímo ze zákona (vzniká a je splatný bez ohledu na to, zda správce daně vydá platební výměr), správce daně však nemůže vydat platební výměr na úrok z prodlení, pokud není pravomocně rozhodnuto o tom, že daňový subjekt včas neodvedl daň. Nemůže-li správce daně bez existence pravomocného rozhodnutí o dani předepsat úrok z prodlení, resp. tvrdit, že vznikl, nemůže jej logicky ani vymáhat – otázku splatnosti úroku z prodlení má postavenou najisto – bez ohledu na to, zda byla úhrada daně předtím zajištěna či nikoliv – teprve tehdy, když je pravomocně rozhodnuto o nedoplatku na dani. Stěžovatelská stěžejní námitka spočívající v tom, že platební výměry předepisující úroky z prodlení, a potažmo tak i na ně navazující exekuční příkazy, byly vydány předčasně, a tedy nezákonně, je tedy důvodná.“*

[8] Krajský soud uvedené názory odmítl aplikovat s tím, že rozsudek dopadá na jinou situaci, neboť je v něm řešena otázka, kdy může správce daně vydat platební výměr na úrok z prodlení a návaznost na možnost úrok exekučně vymáhat. Žalobce namítá, že pokud je úrok předepsán jako nedoplatek na osobním daňovém účtu, je povinností daňových orgánů jej vymáhat. Přijal-li NSS závěr, že úrok z prodlení bez existence splatné daně vymáhat nelze, nemůže být evidován na osobním daňovém účtu. To dle žalobce podporuje též rozsudek ze dne 18. 11. 2021, č. j. 8 Afs 141/2020-33, v němž NSS odmítl přiznat úrok z neoprávněného jednání správce daně za situace, kdy daňový subjekt zaplatil dlužnou daň před její splatností.

Pokud nemá daňový subjekt nárok na úrok, když zaplatí předčasně, pak nemůže být evidován na jeho osobním daňovém účtu ani úrok z prodlení, když neexistuje splatná daň.

[9] Naopak rozsudek č. j. 4 Afs 310/2020-43 se týká jiné otázky, totiž vzniku úroku z neoprávněného jednání správce daně, je-li zrušeno jen rozhodnutí odvolacího orgánu, a výkladu pojmu „rozhodnutí o stanovení daně“. Nejvyšší správní soud v něm dospěl k závěru, že rozhodnutím o stanovení daně je prvostupňový platební výměr na daň. Nebyl však nucen aplikovat § 2 odst. 5 daňového řádu, podle nějž úroky z prodlení sledují osud daně. V tom dle žalobce spočívá podstatná odlišnost.

[10] Pokud v důsledku zrušení rozhodnutí o odvolání přestane být daň splatná, tak ji podle názoru žalobce nelze vymáhat ani evidovat na osobním daňovém účtu. K tomu poukazuje na rozsudek NSS ze dne 25. 6. 2008, č. j. 5 As 53/2007-85, v němž ze zásady upravené v § 2 odst. 5 daňového řádu dovodil akcesoritu příslušenství daně. K tomu dále cituje rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 12. 2014, č. j. 62 Af 46/2013-119. Žalobce namítá, že není-li v důsledku zrušení rozhodnutí o odvolání správním soudem splatná daň, nemůže být splatný ani úrok z prodlení, který je jejím příslušenstvím. Napadený rozsudek a napadené rozhodnutí jsou proto nesprávné.

II.2. Vyjádření žalovaného

[11] Žalovaný předně namítá, že kasační námitky, které se týkají sankční povahy úroku z prodlení, jsou nepřipustné, neboť se opírají o důvody, které žalobce neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl, a krajský soud se k nim nevyjadřoval.

[12] Pokud jde o námitky, které směřují proti napadenému rozsudku, žalovaný se plně ztotožňuje s právním názorem krajského soudu. Na základě daňového řádu vzniká povinnost uhradit úrok z prodlení za každý jednotlivý den prodlení. Úrok z prodlení vzniká a stává se splatným přímo ze zákona. Správce daně ho tedy nevyměřuje, ale deklaruje jeho výši k určitému datu, a to jednak v rámci evidence daní (předpis) a jednak vůči daňovému subjektu (deklaratorní platební výměr, případně vyrozumění).

[13] Pokud žalobce označuje za nezákonný stav, kdy je na jeho osobním daňovém účtu předepsán k příslušné jistině úrok z prodlení, pomíjí právní úpravu platnou a účinnou do 31. 12. 2020, dle které správce daně předepisoval na osobním daňovém účtu daňového subjektu úrok z prodlení nejpozději do desátého dne po skončení měsíce následujícího po měsíci, ve kterém uplynul den jeho splatnosti. Zákonodárce do právní úpravy úroku z prodlení nevčlenil žádnou možnost liberace ani diskreční pravomoci správce daně, krom možnosti sníženého úroku z prodlení v případě posečkání daňového nedoplatku.

[14] Dále žalovaný poukázal na rozsudek č. j. 4 Afs 310/2020-43, v němž se NSS vyjádřil k rozlišení pojmů stanovení a vyměření daně.

[15] Zákonodárce v daňovém řádu přijal konstrukci úroku z prodlení coby příslušenství daně, které sleduje osud daně. Dojde-li k odklizení daně, má to vliv i na příslušenství sledující její osud. Dojde-li např. k prominutí daně nebo k jejímu odepsání, promine se nebo odepíše i související příslušenství. Krajský soud zrušujícím rozsudkem zrušil rozhodnutí o odvolání a věc vrátil OFŘ k dalšímu řízení. Rozhodnutí o odvolání před zrušením krajským soudem

pokračování

nabylo právní moci, čímž nabyly právní moci též dodatečné platební výměry, jimiž byla stanovena žalobci původní daňová povinnost ve znění rozhodnutí OFŘ. Byly proto splněny podmínky pro předpis úroku z prodlení k dodatečným platebním výměrům. V důsledku zrušení rozhodnutí o odvolání dodatečné platební výměry na DPH sice pozbyly právní moci, ale jakožto správní akty, jimž svědčí presumpce správnosti, jsou až do případného nového rozhodnutí o odvolání považovány za zákonné a správné. Jestliže dojde ke změně, případně zrušení dodatečného platebního výměru, kterým byla stanovena vlastní daň, bude v důsledku toho úrok z prodlení, který je příslušenstvím sledujícím osud daně, rovněž snížen, případně zrušen. Zrušením rozhodnutí o dodatečném doměření daně zaniká i povinnost daňového subjektu hradit úrok z prodlení provázející doměřenou daň. Z § 252 daňového řádu plyne, že vlastní vznik a předpis úroku z prodlení není navázaný na případné odvolací řízení a rozhodnutí v něm. Není zákonnou podmínkou pro vznik a předpis úroku z prodlení to, že daň byla stanovena pravomocně. Podmínka právní moci je zásadní pro splatnost doměřené daně a s tím i stanoveného úroku z prodlení. Svázanost daně a úroku z prodlení je realizována v zásadě, dle které úrok z prodlení, coby příslušenství, sleduje osud „své“ daně. Dodatečné platební výměry žalovaného ze dne 5. 3. 2018 sice v důsledku zrušení rozhodnutí odvolacího orgánu pozbyly právní moci, čímž byla do doby nového rozhodnutí o odvolání sistována jejich vykonatelnost, nicméně k jejich odklizení zrušením rozhodnutí o odvolání nedošlo. Na základě této argumentace žalovaný nepovažuje za příléhavé rozsudky, na které žalobce poukazuje. Žalovaný nerealizoval zajišťovací ani exekuční řízení, k čemuž by nesporně podmínka právní moci a vykonatelnosti exekučního titulu nepominutelnou byla. Žalovaný má za to, že jeho postup je v souladu se zákonem.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem a jsou splněny i obsahové náležitosti kasační stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[17] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

[18] Jak bude dále rozvedeno, žalobce zčásti uplatnil v kasační stížnosti důvody, které neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl. Takové námitky nejsou přípustné. Kasační stížnost však není nepřípustná jako celek, neboť uplatnil též námitky, které lze věcně projednat.

[19] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. jsa vázán rozsahem a (přípustnými) důvody, které uplatnil žalobce v kasační stížnosti.

[20] Nejvyšší správní soud shledal důvodnou námitku žalobce, že zrušení rozhodnutí o odvolání rozsudkem krajského soudu ze dne 29. 6. 2020, č. j. 51Af 3/2019-44, se mělo promítnout ve vztahu k úrokům z prodlení na jeho osobním daňovém účtu.

[21] Podle čl. II bodu 11 zákona č. 283/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, úrok podle zákona č. 280/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, u něhož ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona trvají podmínky pro jeho vznik, se uplatní do dne předcházejícího dni nabytí účinnosti tohoto zákona. Ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona se na tento úrok uplatní zákon č. 280/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle bodu 12 citovaného ustanovení se na řízení a jiné postupy související s uplatněním úroků podle zákona č. 280/2009 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použije zákon č. 280/2009 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

[22] Podle § 252 odst. 1 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020 je daňový subjekt v prodlení, neuhradí-li splatnou daň nejpozději v den její splatnosti. Podle odstavce 2 citovaného ustanovení daňovému subjektu vzniká povinnost uhradit úrok z prodlení za každý den prodlení, počínaje pátým pracovním dnem následujícím po dni splatnosti až do dne platby včetně. Výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Pokud je pro daň stanoven náhradní den splatnosti, běží úrok z prodlení počínaje pátým pracovním dnem následujícím po původním dni její splatnosti. Podle odstavce 3 citovaného ustanovení je úrok z prodlení splatný dnem, ve kterém jsou splněny zákonné podmínky pro jeho vznik, a na osobním daňovém účtu se předepisuje nejpozději do desátého dne po skončení měsíce následujícího po měsíci, ve kterém uplynul den jeho splatnosti. Před tímto dnem se předepíše na osobním daňovém účtu zejména v případě, že je nedoplatek, ze kterého vzniká úrok z prodlení, vymáhán, nebo pokud byl tento úrok uhrazen, nebo pro zjištění vratitelnosti přeplatku.

[23] Úrok z prodlení z dodatečně doměřené daně nabíhá ze zákona a počítá se již ode dne původní splatnosti daně (§ 252 daňového řádu). Pokud byla dle dodatečného daňového přiznání doměřena daň vyšší, je daňový subjekt v prodlení v rozsahu neuhrazeného doměrku již ode dne původní splatnosti. Úrok z prodlení vzniká a je splatný bez ohledu na to, zda správce daně vydá platební výměr předepisující úrok z prodlení. Správce daně však může vydat platební výměr na úrok z prodlení, předepsat jej a vymáhat, až když má najisto postavenou otázku splatnosti úroku z prodlení, tedy když je pravomocně rozhodnuto o nedoplatku na dani (viz rozsudek NSS ze dne 20. 12. 2018, č. j. 6 Afs 398/2017-33). Správce daně takto postupoval, pokud vydal platební výměry na úrok z prodlení v návaznosti na rozhodnutí žalovaného o odvolání, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce proti dodatečným platebním výměrům. Krajský soud však svým rozsudkem rozhodnutí o odvolání zrušil. Byť zrušujícím rozsudkem nedošlo ke zrušení dodatečných platebních výměrů na daň z přidané hodnoty, která byla nadále stanovena (viz rozsudek NSS ze dne 17. 3. 2021, č. j. 4 Afs 309/2020-33), nastal v důsledku zrušujícího rozsudku stav, kdy daň z přidané hodnoty za zdaňovací období listopad a prosinec 2013, květen, červenec, srpen, září až prosinec 2014, únor až říjen 2015 a prosinec 2015 nebyla pravomocně stanovena (doměřena) a znovu se otevřelo odvolací řízení (viz též rozsudek NSS ze dne 20. 1. 2023, č. j. 2 Afs 97/2022-21). Vznik úroku z prodlení je závislý na tom, zda je daňovému subjektu doměřena daň. Teprve v případě, kdy je daň doměřena, tedy pravomocně stanovena (viz rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 20. 5. 2022, č. j. 45 Af 20/2017-115), lze učinit definitivní závěr, zda daňovému subjektu vznikla povinnost uhradit úrok z prodlení a v jaké

pokračování

výši. Úrok z prodlení nemůže být předepsán, pokud není pravomocně stanovena původní daňová povinnost, neboť není najisto postavena otázka jeho splatnosti. Jelikož právní mocí zrušujícího rozsudku došlo ke zrušení rozhodnutí žalovaného o odvolání, které bylo základem nejen pro předpis doměřené daně na osobní daňový účet žalobce, ale též úroku z prodlení, a daň poté nebyla pravomocně stanovena, bylo třeba tuto skutečnost promítnout též ve vztahu k úroku z prodlení na debetní straně osobního daňového účtu. Úrok z prodlení by měl být znovu předepsán až v návaznosti na případné nové rozhodnutí žalovaného, bude-li daň opět pravomocně stanovena a bude-li postaveno najisto, že žalobci vznikla povinnost uhradit úrok z prodlení za každý den prodlení počínaje pátým pracovním dnem následujícím po dni (původní) splatnosti daně až do dne platby včetně. Nejvyšší správní soud se tedy neztotožňuje s žalovaným a krajským soudem, že zrušující rozsudek se neměl promítnout v evidenci úroku z prodlení na osobním daňovém účtu, neboť nebyly zrušeny dodatečné platební výměry a daň byla nadále nepravomocně stanovena.

[24] Důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí a napadeného rozsudku opřené o namítanou sankční složku úroku z prodlení žalobce neuplatnil v námitce, o níž rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, ani v řízení před krajským soudem, ačkoli tak učinit mohl. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004-49, č. 419/2004 Sb. NSS, vysvětlil, že § 104 odst. 4 s. ř. s. *in fine* brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřijatelné. Za situace, kdy nebyla pravomocně stanovena původní daňová povinnost, nebylo vzhledem k důvodům pro zrušení napadeného rozsudku a napadeného rozhodnutí nutné, aby se NSS zabýval tím, zda by hypoteticky nedošlo kumulací penále a úroku z prodlení k porušení zásady *ne bis in idem* způsobem, k němuž by měly správní soudy přihlídnout *ex offio*.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[25] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto rozsudek krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s. věta první před středníkem). Zruší-li NSS rozhodnutí krajského soudu, a již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám rozhodnout i o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. S ohledem na zrušující důvod by krajský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost než žalobou napadené rozhodnutí zrušit. Nejvyšší správní soud proto zrušil také rozhodnutí žalovaného. Podle § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. pak vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku [§ 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.].

[26] V případě, že NSS zruší rozsudek krajského soudu a současně zruší i rozhodnutí správního orgánu dle § 110 odst. 2 s. ř. s., je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Při rozhodování o náhradě nákladů řízení

vychází soudní řád správní z celkového úspěchu ve věci (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalobce tak má právo na náhradu nákladů v plné výši, neboť měl ve věci úspěch.

[27] Náklady řízení o žalobě tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za žalobu a náklady zastoupení advokátem. Ty sestávají z odměny za dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí zastoupení a sepsání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] ve výši 3 100 Kč za úkon [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a paušální náhrady hotových výdajů v částce 300 Kč za úkon (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Za řízení o žalobě tak zástupci žalobce náležela odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 6 800 Kč [2 x (3 100 + 300)]. Zástupce žalobce je plátcem DPH, odměnu je proto třeba zvýšit o částku 1 428 Kč odpovídající 21% sazbě této daně vypočtené z odměny a náhrady hotových výdajů.

[28] Náklady řízení o kasační stížnosti tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 5 000 Kč a odměna advokáta za jeden úkon právní služby spočívající v sepsání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za řízení o kasační stížnosti tak zástupci žalobce náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 3 400 Kč (3 100 + 300), zvýšená o náhradu 21% DPH ve výši 714 Kč.

[29] Výsledná částka nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti tedy činí 20 342 Kč.

[30] Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Jakuba Hajdučička, advokáta (§ 149 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2023

Šonková

Mgr. Eva
předsedkyně senátu